

LAUSUNTO PATVINSUON HOITO- JA KÄYTTÖSUUNNITELMALUONNOKSEEN

25.11.2015

Kyseessä on erinomainen suunnitelma. Muun muassa vyöhykejako on hyvä.

Liikkumisrajoitusten ajoitukset ovat asianmukaiset. Käytännön ongelmia liittyy kuitenkin loppukevättalviseen (huhtikuiseen) liikkumiseen Kurkilahden ja Teretin välillä; metsässä missä polku kulkee, hanki usein jo pettää, mutta heti avoimemman suon puolella kantaa. Lisäksi lumisten pitkospuiden päällä hiihtäminen tms. on hankalaa ja vaarallistakin. Sääntöjä kunnioittava kulkija joutuu kohtuuttoman tuntuisen valinnan eteen, valitako hyvin raskas uppurointi vai ainakin tiukasti tulkittavien sääntöjen vastainen helppo kulku hieman polun ulkopuolella. Sama ongelma voi tulla muualla vastaavissa paikoissa. Sääntöihin ei kannattane kirjata kuinka asiassa joustettaisiin noissa oloissa, mutta sääntöjen tulkintaa suorittavien valvojien tietoon tämä ongelma olisi hyvä saattaa. Olisi siis hyvä jos rajoitusaikana saisi käytännössä ilman pelkoa rangaistuksesta kulkea hangella - ei siis enää sulan maan aikaan - rajoitusalueella kulkevan retkeilypolun viereistä suonreunaa myöten, enintään noin 200 metriä polusta, mikäli kulkuolosuhteet polulla tai välittömästi sen vieressä ovat vaikeat.

Kurkilahden ja Teretin välisen uuden lintulavan sijainnin suunnittelussa on hyödynnettävä lintuharrastajien / -ammattilaisten osaamista. Lavalta on syytä olla näkyvyyttä sekä joka puolelle suolle ja taivaalle että myös rimpialueelle. Hanhien suosiman rimmikon välittömään läheisyyteen sitä ei kuitenkaan tule sijoittaa. Syksyisin ainakin valkoposkianhia laskeutuu reitin viereen; linnut ovat varsin kesyjä mutta eivät ehkä kuitenkaan uskalla käyttää paikkaa jos siinä viivytään pitkään.

Lounaisosan reitin siirrossa tulee huomioida sekä luonto että liikkujien turvallisuus. Jos reitiltä avautuu näkymiä rimpialueelle, uuden lintulavan sijoittamista voisi harkita myös tuonne, Kurkilahden ja Teretin välisen alueen sijasta tai lisäksi. Maksimansaaren lintulavan purku on syytä tehdä sellaisena vuodenaikana ja purkujätteen kuljetus sellaista reittiä, ettei häiritä arkaa linnustoa.

Rajoitusosien kartasta ei erotu Honka- ja Koirasaarta (rajoitusvyöhyke 4).

Kohta [3.1.1.](#): ”(Erityisesti) suojeltavan lajin esiintymien kartoitus/tarkistus (mm. säännöllinen linjalaskenta (14))” olisi hyvä korjata muotoon: ”(Erityisesti) suojeltavien lajien esiintymien kartoitukset / tarkistukset ja säännölliset linjalaskennat (14)”. Säännölliset linjalaskennat ovat tärkeitä etenkin alueen linnuston yleisseurannassa, mutta linjalaskenta ei valitettavasti juuri palvele parimääriltään harvalukuisten lajien aluekohtaista seurantaa – ne tarvitsevat kartoitusta tai tarkistuksia. Toteutuksen seurannan tavoitetasoon on syytä kirjoittaa, että tehdään linjalaskentoja ja erityislajien kartoituksia. Molemmat palvelevat IBA- ja muuta alueen linnuston seurantaa.

Koiravaljakkouran reitti on suunniteltava siten, että reitin läheisyydessä ei pesi arkaa lintulajistoa joka aloittaa pesintänsä jo reitin käyttöaikana. Uraa tulnaisiin ilmeisesti pitämään auki moottorikelkalla, joten sen häiriövaikutus on otettava aivan erityisesti huomioon, koska alue on suosittu suurelta osin juuri luonnonrauhansa vuoksi.

Tuotakoon tässä yhteydessä esille myös, että huoltotehtävissä olisi syytä kulkea kelkalla lähellä sallittuja polkuja, koska kelkanjäljet näyttävät houkuttelevan hiihtäjiä ja kävelijöitä rajoitusosilla polkujen ulkopuolelle rajoitusaikoina, joskus pitkänkin aikaa kelkan kulkemisen jälkeen.

Suomunjärven vapauttaminen ei-paikkakuntalaisten pyydyskalastukselle lisää esimerkiksi kuikkalintujen ja koskeloiden riskiä jäädä verkkoihin, ja lisääntynyt kalastus aiheuttaa häiriötä mm. kuikan ja selkälokin pesinnöille. Yksi mahdollisuus olisi jotenkin rajoittaa verkkojen määrää tai kieltää ei-paikkakuntalaisten verkkokalastus. Katiskapyyntiin ei yhtä suuria riskejä liity, joten sen laajentamiselle ei ole estettä. Suomunjärven rauha voi kärsiä mahdollisesti paljonkin lisääntyvästä kalastuksesta, mikä osaltaan puoltaa varovaisesti etenemistä tässä asiassa. Taimenistutusten onnistumisen kannalta voisi olla toimivaa, ettei pyydyskalastuksen vapauttamista tehtäisi samanaikaisesti tai ennen istutusten aloittamista. Istutuksissa tulee käyttää mahdollisimman paikallista tai lähialueelta peräisin olevaa taimenkantaa. Ratkaisuisissa on huomattava, että Suomunjärvi ei ole varsinainen virkistyskalastusalue vaan osa kansallispuistoa, joten ratkaisujen on palveltava ensisijaisesti kansallispuiston erityisarvojen säilymistä.

Jonkin verran suunnitelmassa on kirjoitusvirheitä tai vastaavia, joten se kannattaa vielä oikolukea. Toistuvuutensa vuoksi huomiota kiinnittää ilmaisu ”luonnosta hyvä olo kohde”, jonka olisi käsittääksemme parempi olla muodossa ”Luonnosta hyvä olo -kohde”.

Teretin lintutornilta avautuvan näköalan parantamiseksi tehtävä, tornin yli kasvaneiden lähipuiden kaato on kiireinen ja kannatettava toimi. Metsä ei ole tuolla kohdalla kovin luonnontilaista. Toimenpide on syytä tehdä riittävän laajana (parikymmentä puuta) ja on varauduttava siihen, että se ehkä joudutaan toistamaan noin kymmenen vuoden päästä. Tornin vieressä kasvaa yksi tai kaksi mäntyä, joiden osalta riittää katselukorkeudella olevien oksien poistaminen, jolloin torni maastoutuu paremmin kuin nämäkin puut kaatamalla. Kaadettavien puiden valinnassa on syytä olla mukana kokenut lintuharrastaja.

Mahdolliset leirit ja suunnistus- tms. kisat voivat aiheuttaa suurta häiriötä tai kulumista, joten jos / kun niille myönnetään lupia, lupaehdoissa on erityisesti muistettava kansallispuiston ensisijainen tarkoitus ja lupaehtojesi noudattamista on valvottava.

Ampuma-alueen ammuntojen yölliset, kieppuvat valaisinvarjot näyttävät tekevän ainakin levähtäviä muuttohanhia levottomiksi aika kaukana ampuma-alueelta (Teretin lähellä). Häiriövaikutus on epäilemättä suurempi ampuma-alueen läheisissä osissa. Ongelma ei liene vakava, mutta kun Metsähallitus käy neuvotteluja asiasta, ammuntojesi ajoittamisessa tämänkin voisi ottaa huomioon.

Suunnitelmaluonnoksessa lukee: ”Uusia suoalueita ei ole enää tarpeen ennallistaa, vanhojesi soidesi ennallistamistoidesi täydennykset voivat tulla kyseeseen.” Kiinnitämme huomiota siihen, että ainakin kansallispuiston lounaisosassa (Pirkanpuron latvalla ja sen lounaispuolella sekä aivan alueen lounaiskulmassa) on ojia ja ojitusta, jotka lienee kuitenkin syytä ennallistaa.

Hannu Lehtoranta
Puheenjohtaja
Pohjois-Karjalan lintutieteellinen yhdistys ry

Sanna Saarnio
Puheenjohtaja
Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri ry

Pekka Ylhäinen
Sihteeri
Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri ry